

บันทึก

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกรณีข้าราชการครู

สำนักงาน ก.ค. มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๕๐๖/๑๖๕๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยนายชำนาญ โสพันธ์ อาจารย์ ๑ โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการในเรื่องเสพสุราเมามายจนไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ และหย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมสามัญศึกษาตามคำสั่งกรมสามัญศึกษา ที่ ๑๐๐๐/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๔ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่นายชำนาญ โสพันธ์ และได้สั่งลงโทษตัดเงินเดือนนายชำนาญ โสพันธ์ ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนที่เห็นว่าพฤติการณ์ของนายชำนาญ โสพันธ์ เป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ กรณีเมาสุราเสียราชการ และเมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ได้รายงานเรื่องดังกล่าวไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษาเพื่อพิจารณา อธิบดีกรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าควรให้นายชำนาญ โสพันธ์ ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กรณีเป็นผู้หย่อนความสามารถตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงได้นำเรื่องเสนอ อ.ก.ค. กรมสามัญศึกษาเพื่อพิจารณาในฐานะ อ.ก.ค. กรม ตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อ.ก.ค. กรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้วมีมติให้นายชำนาญ โสพันธ์ ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ตามที่อธิบดีกรมสามัญศึกษาเสนอ นายชำนาญ โสพันธ์ ได้ร้องทุกข์กรณีถูกกรมสามัญศึกษาสั่งให้ออกจากราชการไปยัง ก.ค.

ก.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีมีปัญหาข้อกฎหมายในประเด็นที่ว่าเมื่ออธิบดีกรมสามัญศึกษาได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนแล้ว อธิบดีกรมสามัญศึกษามีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดได้หรือไม่ ซึ่งเป็นการวินิจฉัยเกี่ยวกับการมอบอำนาจของอธิบดีกรมสามัญศึกษาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๔๒ วรรคสี่ หรือมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ อันเป็นการวินิจฉัยบทบัญญัติของกฎหมายที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของ ก.ค. จึงมีมติให้หาข้อกฎหมายดังกล่าวมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) พิจารณาเรื่องนี้

โดยฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) แล้ว เห็นว่า การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้ ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ มาตรา ๔^๑ และมาตรา ๖๑^๒ บัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม กรณีนี้จึงเป็นการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ค. ที่จะพิจารณาดำเนินการ มิใช่เป็นกรณีที่อธิบดีกรมสามัญศึกษา (ผู้มอบอำนาจ) ใช้อำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด ศรีสะเกษ (ผู้รับมอบอำนาจ) โดยตรง ฉะนั้น จึงไม่ใช่กรณีที่จะต้องพิจารณาเรื่องการมอบอำนาจตามข้อ ๔๒^๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ หรือ

^๑มาตรา ๔ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม เว้นแต่ในพระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้บรรดาอำนาจและหน้าที่ของ ก.พ.เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.ค. และในกรณีใดที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดให้ ก.พ.ออก กฎ ก.พ.หรือระเบียบในกรณีนั้น ให้ ก.ค.ออก กฎ ก.ค. หรือระเบียบแทน

บรรดาคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศระเบียบ และข้อบังคับอื่นใด ให้หมายความว่ารวมถึงข้าราชการครูด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดบัญญัติไว้สำหรับข้าราชการครูโดยเฉพาะ

^๒มาตรา ๖๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ ให้บรรดาอำนาจและหน้าที่ของ ก.พ.เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.ค. อำนาจและหน้าที่ของ อ. ก.พ.กระทรวง และ อ.ก.พ.จังหวัด เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัด แล้วแต่กรณีและให้อำนาจและหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้

^๓ข้อ ๔๒ ในกรณีที่กรมใดมีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีหรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดี อธิบดีจะมอบหมายให้รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิบดีหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองอธิบดีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดีหรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ถ้านายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเห็นสมควรเพื่อความเหมาะสมแก่การรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในกรมนั้น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการคนหนึ่งคนใดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้อธิบดีจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย

มาตรา ๔๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ตามที่หารือแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์
(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๓๘

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“มาตรา ๔๐ ในการมอบอำนาจตามมาตรา ๓๘ (๔) ถึง (๑๑) ให้ผู้มอบอำนาจพิจารณาถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว

เมื่อได้มอบอำนาจแล้ว ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่กำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และให้มีอำนาจแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้.